

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce zpravodaje Petra Šuránka a soudce Štěpána Výborného ve věci žalobkyně: **Z. Š.**, zastoupené Mgr. Janem Bučkem, advokátem, sídlem V. Nezvala 604, Frýdek - Místek, proti žalovanému: **Ministerstvo pro místní rozvoj**, sídlem Staroměstské náměstí 932/6, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2022, č. j. MMR-47145/2022-83, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 10. 2023, č. j. 22 A 73/2022-56,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I.

Předcházející řízení

[1] Žadatelka R. M. (dále jen „stavebnice“) s Městským úřadem Frýdlant nad Ostravicí (dále „stavební úřad“) uzavřela dne 27. 6. 2011 za souhlasu dalších osob podle § 78 odst. 3 až 5 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2011 (dále jen „stavební zákon“) a § 161 až § 168 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, veřejnoprávní smlouvu č. j. MUFO 14352/2011 (dále jen „sporná veřejnoprávní smlouva“), která nahradila rozhodnutí o umístění stavby obslužné komunikace a prodloužení vodovodního řádu na pozemku p. č. XA v k. ú. N. V. u F. n. O. a obci F. n.

O. (dále jen „stavba“; všechny dále uváděné pozemky se nacházejí v tomtéž katastrálním území).

[2] Dne 31. 3. 2021 podala žalobkyně ke Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje (dále jen „krajský úřad“) žádost podle § 142 správního řádu o určení neúčinnosti mj. i sporné veřejnoprávní smlouvy. Žalobkyně se považovala za dotčenou třetí osobu ve smyslu § 161 odst. 1 ve spojení s § 168 správního řádu, jejíž souhlas měl být k uzavření sporné veřejnoprávní smlouvy vyžadován. Tento důvod spatřovala ve skutečnosti, že pozemky p. č. XA a XB jsou dotčeny věcným břemenem (právem cesty pěší, vozové a hnaní dobytka) zřízeným na základě odstupní smlouvy ze 4. 2. 1952 pro všechny držitele nemovitostí zapsaných na listu vlastnictví (dále jen „LV“) č. XA. Toto věcné břemeno však dne 14. 12. 2009 při zápisu dohody o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví uzavřené mezi A. I., Mgr. M. M. a žalobkyní, jež vedla k zániku zmíněného LV, nebylo bez jakéhokoli vysvětlení převzato do nových LV č. XB, 5XC, XD a XE. Poukázala zároveň na to, že vlastníci pozemků p. č. XA a XB nemohli být při uzavření veřejnoprávních smluv v dobré víře, jelikož byli účastníky řízení ve věci opravy chyby v katastrálním operátu vedeného Katastrálním úřadem pro Moravskoslezský kraj, katastrálním pracovištěm Frýdek-Místek (dále jen „katastrální úřad“), pod sp. zn. OR-623/2010-802. Kopíi prvních dvou stran rozhodnutí Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Opavě (dále jen „ZKI“) ze dne 29. 6. 2011, č. j. ZKI-O-25/450/2011/34, žalobkyně doložila, že stavebnice byla jedním z účastníků řízení o opravě zmíněné chyby v katastrálním operátu. Dále výpisem z katastru nemovitostí k LV XF doložila, že k datu 2. 2. 2011 bylo mj. i k pozemku p. č. XA ve vlastnictví stavebnice jakožto oprávněnému pozemku zapsáno zmíněné věcné břemeno k tíži pozemku p. č. XC jakožto povinného pozemku.

[3] Krajský úřad jako prvostupňový správní orgán rozhodl o žádosti žalobkyně rozhodnutím ze dne 11. 8. 2021, č. j. MSK 102092/2021 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), v němž deklaroval, že stavebnici na základě sporné veřejnoprávní smlouvy vzniklo právo stavbu umístit. V odůvodnění zdůraznil, že právo cesty nevzniklo mezi jednotlivými pozemky bývalého LV č. XA navzájem. Vlastníka pozemku p. č. XA tedy nijak neomezovalo v nakládání s pozemkem, povinným pozemkem byl pozemek p. č. XC. Ani samotný fakt, že probíhalo řízení o opravě chyby týkající se zápisu tohoto věcného břemene, nemohl podle krajského úřadu žalobkyni založit postavení účastníka řízení o umístění stavby.

[4] Žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 8. 2022, č. j. MMR-47145/2022-83 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“), odvolání žalobkyně zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Jeho odůvodnění považoval za správné a ztotožnil se s ním. Z výpisu z katastru nemovitostí ke dni vydání sporné veřejnoprávní smlouvy nevyplývá, že by souhlas žalobkyně podmiňoval její uzavření. Žalobkyně neprokázala vlastnictví pozemku p. č. XA ani pozemků sousedních. Nesvědčilo jí ani žádné právo k pozemku p. č. XC. Účastenství v řízení o opravě katastrálního operátu také není důvodem pro to, aby byl vyžadován její souhlas se spornou veřejnoprávní smlouvou. Žalovaný se pak s ohledem na obsah prvostupňového rozhodnutí nemohl zabývat tím, že krajský úřad nerozhodl o části její žádosti týkající se veřejnoprávní smlouvy č. j. MUFO 15475/2011, jež založila stavebnici právo realizovat stavbu obslužné komunikace, protože tato otázka nebyla předmětem odvolacího řízení.

pokračování

[5] Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 11. 10. 2023, č. j. 22 A 73/2022-56 (dále jen „napadený rozsudek“), žalobu žalobkyně zamítl. Předně shledal nedůvodným návrh na přerušení řízení do skončení řízení vedeného Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 8 As 208/2023 uplatněný žalobkyní v rámci omluvy z nařízeného jednání ze dne 7. 6. 2023 (pozn. Nejvyššího správního soudu: správně se jedná o omluvu ze dne 9. 10. 2023). Byť se jedná o přezkum rozsudku krajského soudu v obdobné věci, žalobkyně v uvedeném řízení vznesla částečně odlišné žalobní námitky. Přerušování řízení by bylo nevhodné a neúčelné.

[6] Dále nepřisvědčil námitce nedostatečně a nesprávně zjištěného skutkového stavu, neboť správní orgány dospěly shodně k závěru, že řízení o opravě chyby v katastrálním operátu se týkalo věcného břemene, z něž je povinným pozemek p. č. XC, k němuž žalobkyně žádné vlastnické či jiné věcné právo neměla a nemá. Pozemky p. č. XA a XB jsou naopak pozemky oprávněnými z věcného břemene, přičemž ani ty nebyly a nejsou ve vlastnictví žalobkyně. Oprávnění z věcného břemene tak nebylo způsobilé omezit vlastníky pozemků p. č. XA a XB v nakládání s nimi, a tedy ani v možnosti uzavřít veřejnoprávní smlouvu. S těmito závěry se krajský soud ztotožnil, a proto uzavřel, že správní orgány pro účely svých rozhodnutí vycházely z dostatečně zjištěného skutkového stavu ve smyslu § 3 správního řádu a vyvodily z něj příslušné právní závěry. Na posouzení věci podle něj nemohla mít vliv ani nesprávnost zápisu upozornění o probíhající řízení o opravě chyby na LV č. XG, jenž byl zapsán v části F namísto části D.

[7] Jde-li o námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného, krajský soud uznal, že žalovaný nereagoval na odvolací námitku týkající se aplikace závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze 14. 11. 2019, č. j. 6 As 23/2019-21, výslovně. Podle krajského soudu je však z rozhodnutí zřejmý implicitní závěr žalovaného, že uvedená námitka nebyla shledána důvodnou právě s ohledem na skutečnost, že pozemky p. č. XA a XB byly oprávněnými z věcného břemene, o něž šlo v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu.

[8] Z uvedených důvodů podle krajského soudu nemohla být důvodná ani námitka stran nedostatku dobré víry na straně stavebnice. Krajský soud znovu zdůraznil, že žalobkyně nemohla být ani z titulu tvrzené existence věcného břemene k pozemkům p. č. XA a XB dotčena na jakýchkoli svých právech, a proto nebylo třeba jejího souhlasu se spornou veřejnoprávní smlouvou.

[9] Nedůvodnou konečně shledal i námitku, že nebylo rozhodnuto o účinnosti veřejnoprávní smlouvy nahrazující stavební povolení. Podle krajského soudu by se nejednalo o nezákonnost prvostupňového rozhodnutí a rozhodnutí žalovaného, nýbrž pouze o případnou nečinnost správních orgánů, která není předmětem tohoto soudního řízení.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[10] V kasační stížnosti proti napadenému rozsudku žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) odkázala na kasační důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) a navrhla zrušení napadeného rozsudku.

[11] Namítla, že krajský soud se řádně nevypořádal s jejím návrhem na přerušení řízení do doby, než Nejvyšší správní soud rozhodne v řízení sp. zn. 8 As 208/2023, týkajícím se rozsudku, v němž krajský soud také neshledal, že by správní orgány vyšly z nesprávně zjištěného skutkového stavu odporujícího obsahu oznámení katastrálního úřadu ze dne 16. 11. 2010 o opravě chyby v katastrálním operátu. Stěžovatelka namítá, že potřebu přerušení zdůvodnila potřebou zajištění rovnosti účastníků řízení a spravedlivého procesu.

[12] Stěžovatelka také připomíná, že v žalobě namítala, že v návaznosti na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 23/2019-21 (zmíněné již v odvolání) si smluvní strany sporné veřejnoprávní smlouvy nemohly učinit vlastní úsudek a nevyčkat na konečné rozhodnutí v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu, zejména jestliže toto řízení bylo zahájeno na základě jejího návrhu a v té době byl pozemek p. č. XA ještě nerozdělen. Závěr krajského soudu o implicitním vypořádání této námitky žalovaným je podle stěžovatelky nepravdivý, o čemž podle ní svědčí fakt, že se krajský soud nijak nezabýval obsahem oznámení katastrálního úřadu ze dne 16. 11. 2010 o opravě chyby v katastrálním operátu, jež přiložila k žalobě jako důkaz. Posouzení krajského soudu stěžovatelka považuje za přepjatý formalismus.

[13] Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Uvedl, že stěžovatelka neprokázala vlastnické právo k pozemku, na němž byla stavba rodinného domu zamýšlena a realizována, ani k sousedním pozemkům, takže nemohlo být dotčeno její právo. Řízení o opravě chyby v katastrálním operátu nemělo z důvodů uvedených správními orgány i krajským soudem na nyní projednávanou věc žádný vliv, jelikož se vztahovalo k právu cesty pro všechny pozemky na LV č. XC přes pozemek p. č. XC, k němuž stěžovatelka neměla žádné právo. Rozhodnutím ze dne 29. 6. 2011 navíc ZKI konstatoval, že zápis věcného břemene byl chybný, jelikož pro svou neurčitost (v odstupní smlouvě chyběl konkrétní výčet nemovitostí, v jejichž prospěch mělo být věcné břemeno zřízeno) neměl být v katastru vůbec vyznačen. V návaznosti na to katastrální úřad v rozhodnutí ze dne 8. 12. 2011 uzavřel, že na příslušných LV nebude zápis tohoto věcného břemene evidován. Řízení o opravě chyby v katastrálním operátu tak nemohlo žalobkyni založit postavení účastníka v územním řízení ve věci stavby. V době uzavření sporné veřejnoprávní smlouvy ostatně příslušný LV neobsahoval žádnou poznámku o probíhajícím řízení před katastrálním úřadem v této věci ani poznámku o soudním řízení ve věci dohody o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví.

III.

Posouzení kasační stížnosti

[14] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti. Kasační stížnost byla podána včas ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.); stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a je osobou oprávněnou, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.).

[15] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

pokračování

[16] První námitka zpochybňuje procesní postup krajského soudu, který nevyhověl žádosti stěžovatelky o přerušení řízení. Zde Nejvyšší správní soud uvádí, že o návrhu na přerušení řízení soud zpravidla samostatně nerozhoduje, pokud mu nevyhoví. V odůvodnění, kterým se řízení končí, by se však měl k takovému návrhu vyjádřit a vysvětlit, proč řízení nepřerušil. To krajský soud učinil, když poukázal na částečnou odlišnost žalobních námitek ve věci (sp. zn. 8 As 208/2023), kvůli níž stěžovatelka požadovala řízení přerušit, a uvedl, že z toho dovozuje neúčelnost a nevhodnost přerušení řízení.

[17] Nejvyšší správní soud považuje za klíčové, že na řízení o kasační stížnosti stěžovatelky sp. zn. 8 As 208/2023 nedopadá žádný ze zákonných důvodů, pro něž je krajský soud podle § 48 odst. 1 a 2 s. ř. s. povinen řízení přerušit. V úvahu tak přicházelo „toliko“ přerušení řízení za použití § 48 odst. 3 s. ř. s., které však není povinné, nýbrž bylo zcela na úvaze krajského soudu, zda shledá vhodnost takového postupu v jím posuzované věci. V nyní projednávané věci by s ohledem na charakter řízení sp. zn. 8 As 208/2023 mohl přicházet v úvahu jedině důvod přerušení podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s., tj. *že probíhá jiné řízení, jehož výsledek může mít vliv na rozhodování soudu o věci samé*. Jak již ale bylo uvedeno, krajský soud k takovému postupu není povinen a je věcí jeho úvahy, zda shledá vhodnějším v řízení pokračovat, či jej přerušit (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2021, č. j. 4 As 96/2020-30, bod 15, a ze dne 2. 7. 2021, č. j. 4 Afs 255/2019-45, bod 27).

[18] Stěžovatelkou uvedeným důvodem pro přerušení řízení o žalobě bylo v té době dosud neskončené řízení o její kasační stížnosti projednávané pod sp. zn. 8 As 208/2023. To navazovalo na řízení podle § 142 správního řádu o určení neúčinnosti jiných veřejnoprávních smluv, které založily právo umístit a provést stavbu rodinného domu a souvisejících staveb na pozemku p. č. XB (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2024, č. j. 8 As 208/2023-51, body 1 a 2, a jím přezkoumávaný rozsudek krajského soudu ze dne 12. 6. 2023, č. j. 22 A 40/2022-56). Argumenty zaznívající v uvedeném řízení se skutečně do jisté míry překrývaly s argumenty stěžovatelky v této věci (i proto se dílčí část argumentace Nejvyššího správního soudu v tomto rozsudku shoduje s argumenty, jež byly stěžovatelce sděleny ve zmiňovaném rozsudku č. j. 8 As 208/2023-51), ne však zcela.

[19] V žádném případě však nelze dovodit, že by nevyčkání na výsledek řízení o kasační stížnosti v příbuzné věci mohlo jakkoliv zasáhnout do rovnosti účastníků řízení a či do práva stěžovatelky na spravedlivý proces. I kdyby názor krajského soudu vyjádřený v příbuzné věci byl nezákonný, jednak by jej krajský soud nebyl povinen v nyní napadeném rozsudku následovat (byť by se samozřejmě musel argumentačně odlišit) a jednak proti takovému závěru stěžovatelka byla oprávněna brojit kasační stížností (což ostatně právě činí), takže právo na spravedlivý proces nemohlo být zmíněným postupem krajského soudu nijak dotčeno. Rovnost účastníků řízení přitom není jakkoliv dotčena, neboť procesní postup krajského soudu je vůči oběma účastníkům totožný. Důvodem pro zrušení napadeného rozsudku nemůže být ani skutečnost, že na samotnou zmínku o údajném dopadu procesního postupu na rovnost účastníků řízení a či právo stěžovatelky na spravedlivý proces krajský soud výslovně nereagoval (opět viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 96/2020-30 a č. j. 4 Afs 255/2019-45). Tato kasační námitka je tudíž nedůvodná.

[20] Druhá kasační námitka se pak týká tvrzeného nezohlednění závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 23/2019-21. Ani této námitce se krajský soud nevyhnul, když z rozhodnutí žalovaného dovodil zřejmý implicitní závěr žalovaného o nedůvodnosti odvolací námitky, jelikož řízení o opravě chyby v katastrálním operátu posuzovalo jen problém absence zápisu věcného břemene, z něž by pozemkům p. č. XA a XB vyplývalo právo vůči pozemku p. č. XC jakožto pozemku povinnému, a proto nebylo nezbytné vyčkávat na jeho výsledek.

[21] Povinností soudu (a stejně tak správního orgánu) není jednotlivě zodpovědět každý uplatněný argument, nýbrž stačí proti námitkám účastníka řízení postavit vlastní argumentační celek, v jehož konkurenci námitky neobstojí (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, a ze dne 14. 8. 2019, sp. zn. II. ÚS 222/18, a obdobně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38). Jakkoliv adresná reakce na závěry dovozované stěžovatelkou z rozsudku č. j. 6 As 23/2019-21 v rozhodnutí žalovaného chybí, ani Nejvyšší správní soud nemá s ohledem na obsah jeho odůvodnění, jež je třeba vnímat i v kontextu odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, s nímž se ztotožňuje a jež bohatě rekapituluje, pochyb o tom, že pro žalovaného byla podstatná právě skutečnost, že ze stěžovatelkou zmiňovaného věcného břemene nemohla pozemku p. č. XA, na nějž byla umisťována spornou veřejnoprávní smlouvou stavba, plynout jakákoliv povinnost, jelikož povinným pozemkem byl pozemek p. č. XC. Pokud by měl Nejvyšší správní soud vyjádřit logiku odůvodnění rozhodnutí žalovaného jinými slovy, žalovaný se ve svém rozhodnutí opíral o úvahu, že pozemku p. č. XA na základě údajně chybně nezapsaného věcného břemene mohla svědčit pouze práva, nikoliv povinnosti (stejně jako pozemkům žalobkyně), a to (v obou případech) jen k pozemku p. č. XC. Proto využití pozemku p. č. XA nemohlo omezit jakákoliv práva třetích osob plynoucí ze zmiňovaného věcného břemene, o správnosti jehož zápisu byl v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu veden spor, a proto též potřeba vyčkání na výsledek tohoto běžícího řízení (dovozovaná stěžovatelkou odkazem na rozsudek č. j. 6 As 23/2019-21) nenastala. Jakkoliv by nepochybně bylo vhodnější, pokud by žalovaný své úvahy formuloval precizněji, aby implikace z nich plynoucí byly pro účastníky řízení, jako je stěžovatelka, zřetelnější, Nejvyšší správní soud vyslovené úvahy i přes jejich kusost ve shodě s krajským soudem vnímá jako dostačující argumentační celek, v jehož konkurenci námitky stěžovatelky nemohly obstát. Rozhodnutí žalovaného a v návaznosti na něj ani napadený rozsudek tedy nelze považovat za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Lze jen podotknout, že striktní požadavek na detailní zdůvodnění rozhodnutí správních orgánů, třebaže v nich nastíněné úvahy umožňují seznat podstatu důvodů nevyhovění odvolacím námitkám, by byl právě případem přepjatého formalismu, jež se stěžovatelka dovolává.

[22] Lze jen dodat, že s tím, zda z odůvodnění rozhodnutí žalovaného lze dovodit implicitní názor, proč žalovaný nepovažoval odkaz stěžovatelky na rozsudek č. j. 6 As 23/2019-21 za rozhodný, nijak nesouvisí otázka, zda krajský soud věnoval pozornost stěžovatelkou navrženému důkazu v podobě oznámení katastrálního úřadu ze dne 16. 11. 2010. To by bylo podstatné až pro posouzení zákonnosti shora nastíněného, zčásti implicitního závěru žalovaného. Proti věcné správnosti posouzení žalovaného, které krajský soud vyhodnotil jako souladné se zákonem, ovšem stěžovatelka v kasační stížnosti nebrojí. Neuvádí, proč závěr správních orgánů, že pozemek p. č. XA měl být jen oprávněným z věcného břemene a že povinnosti zatěžovaly jen pozemek p. č. XC, aniž by

pokračování

na to mohlo mít vliv probíhající řízení o odstranění chyby v katastrální operátu, nepovažuje za správný, v čem případně odporuje obsahu listin založených ve správním spise apod., nýbrž zpochybňuje jen dostatečnost odůvodnění rozhodnutí žalovaného. Není přitom úkolem Nejvyššího správního soudu, aby nedostatky kasační argumentace iniciativně nahrazoval (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, bod 32). Tím by totiž popřel stěžovatelkou proklamovanou rovnost účastníků řízení a porušil procesní práva žalovaného. Proto se obsahovou správností (zákonností) argumentace správních orgánů, vázán v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. rozsahem uplatněných stížních námitek, Nejvyšší správní soud nemohl zabývat a z toho důvodu ani sám neprováděl dokazování žalobkyní znovu předkládaným oznámením katastrálního úřadu ze dne 16. 11. 2010.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[23] Na základě výše uvedených skutečností tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[24] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně (stěžovatelka) neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. dubna 2025

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu